

Oulun kansainvälinen lasten- ja nuortenelokuvien festivaali
yleinen oppimateriaali teemoille
IHMISTEN MONIMUOTOISUUS JA TASA-ARVO

Opettaja voi soveltaa tehtäviä eri-ikäisille 10-vuotiaista ylöspäin.

Oppimateriaalin on laatinut Leandra Ve Romey.

Ryhmäkeskustelut

1. Kysymys: Mitä on syrjintä? Oletko koskaan nähnyt tai kokenut syrjintää?
2. Kysymys: Mitä eri ihmisryhmiä tarkoitetaan, kun puhutaan monimuotoisuudesta?
  - *Erilaiset identiteetit/kulttuurit*
  - *Erilaiset etniset ryhmät/kansallisuudet*
  - *Erilaiset ihonvärit/hiukset*
  - *erilaiset sukupuoli/sekuaaliset suuntautumiset*
  - *eri tavoin vammaiset henkilöt*
  - *Eri ikäiset/sukupolvet*
3. Kysymys: Jos sanat ovat syrjiviä, pitäisikö niitä mielestäsi muuttaa? Kenen pitäisi päättää tästä?
4. Kysymys: Missä kulkee raja ennakkoluulojen ja rasismien/seksismien/ikäen perustuvan syrjinnän jne. välillä?

Ryhmätyöt

1. Kysymys: Miltä rasistinen yhteiskunta näyttäisi? Keskustelkaa pienryhmissä seuraavista näkökohdista:
  - Mitkä ryhmät olisivat läsnä?
  - Kuka tekisi päätökset?
  - Kuka saisi/ei saisi tehdä jotain?
  - Miten ryhmät olisivat edustettuina?

- Kenellä olisi omaisuutta? Kuka omistaisi maata?
- Ketkä olisivat pomoja missä instituutioissa? (pankit, koulut, poliisi, ...).
- Myöntäisikö rasistinen yhteiskunta olevansa rasistinen?
- Miten rasistinen yhteiskunta puhuisi eri ryhmistä? (uutiset, sosiaalinen media)

2. Tehtävä: Mikä erottaa ryhmät toisistaan? Tehkää seuraava harjoitus pienryhmissä:

- Valitkaa tietty ryhmä (esim. urheilujoukkue, uskonnollinen yhteisö), johon kuulutte, ja verratkaa sitä toiseen ryhmään (esim. vaatetus, kieli, mielipiteet, musiikki, ruoka...). Kirjoita ylös erot/ samankaltaisuudet.
- Tarkkaile itseäsi: Miten puhut omasta ryhmästäsi, miten puhut toisesta ryhmästä? Miten tämä voi vaikuttaa sinuun jokapäiväisessä elämässäsi?
- *Opettajalle: Oppilaiden tulisi havaita tässä yhteydessä "toisuus", eli keinotekoisten erojen luominen kahden ryhmän välille, usein yhden ryhmän paremmuuden vahvistamiseksi toiseen nähden.*

3. Tehtävä: Mitä voit tehdä, kun huomaat syrjintää? Tehkää seuraava harjoitus pienryhmissä:

- Missä olette havainneet tai kuulleet syrjinnästä? Miten se vaikutti syrjittyyn henkilöön?
- Mitä olisit voinut tehdä vastustaaksesi syrjintää...
  - Itsenäsi
  - Ryhmänä
  - Kouluna
  - Maan hallituksena

Itsenäiset tehtävät

1. Tehtävä: Mihin kategorioihin sinä kuulut? Ihmisillä on usein useampi kuin yksi identiteetin kannalta tärkeä kategoria (esim. "poika", "jäähkiekkofani", "mies", "Oululainen"). Mihin kategorioihin sinä kuulut? Ovatko ne poissulkevia vai kattavia? Kuinka moni näistä kategorioista on jotain, jonka olet itse valinnut, kuinka moneen olet syntynyt?
2. Tehtävä: Missä mielestäsi ihmisiä syrjitään omassa elinympäristössäsi? Kirjoita, miten tähän voitaisiin puuttua ja miten tilannetta voitaisiin muuttaa.

3. Tehtävä: Mitä ennakkoluuloja tiedät...

- Naiset ja miehet
- Ulkomaalaiset/suomalaiset
- Vanhat/nuoret ihmiset
- Liikkumisesteiset tai aistivammaiset / kehitysvammaiset ihmiset
- Heterot/ homot

Valitse yksi aihe. Kerää kaikki tuntemasi ennakkoluulot. Tutki: Mistä ne tulevat? Onko niillä mitään todellisuuspohjaa? Miten ihmiset käyttävät näitä ennakkoluuloja perustellakseen syrjintää?

4. Tehtävä: Ota selvää Bechdelin testistä. Miksi se on mielestäsi tärkeä/ei ole tärkeä? Mitä vaikutuksia tällä kuvauksella voi olla? Kirjoita lyhyt teksti.
5. Tehtävä: Miten elämäsi muuttuisi, jos vaihtaisit yön aikana kolmea sosiaalista ryhmää? (esim. tytöstä pojaksi, suomalaisesta ulkomaalaiseksi, nuoresta vanhaksi, pohjoissuomalaisesta eteläsuomalaiseksi, ...). Mikä olisi uudessa elämässäsi parempaa tai helpompaa, mikä huonompaa tai vaikeampaa? Miten elämäsi muuttuisi?